

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

(Utgitt av Norsk Filatelistforbund)

REDAKTØR: BJØRN MELBYE — Postboks 875 — OSLO
Forretningsfører: F. C. Svendsen — Sportsdepotet, Bergen

NR. 11	1956	15. ÅRG.
--------	------	----------

INNHOOLD

«Samler», «Filatelist», «Fluelort»	177	Nyheter	190
Utgaven 1872—75 — Skilling-posthorn.		Nestekjærligheten kjenner ingen grenser ...	194
Av F. Walter-Johannsen	179	Kataloger	194
Bidrag til studiet av Norges brevkort.		For specialsamlere	196
Av Carl H. Werenskiold	183	Motereferater	197
Forfalskninger	189		

„Samler“, „Filatelist“, „Fluelort“.

Man hører ofte uttrykk som: «Jeg er samler, men ikke filatelist, og interesserer meg ikke for fluelort», — «en samler av fluelort er ikke filatelist», osv. Slike og liknende uttrykk er ofte vanskelig å forstå, og kan gi seg utslag i høyst delte meninger. Det er innlysende at diskutantene har liten utsikt til felles klarhet, medmindre de kan bli enige om hva som skal forstås med ordene «samler», «filatelist», og «fluelort». Jeg skal derfor gjøre et forsøk på å definere disse ord på en rimelig måte. Dette er til dels ikke noen lett oppgave, og kanskje en eller annen av leserne kan bidra til eventuelle forbedringer i definisjonene. Men la det skje i all pyntelighet og saklighet, uten strandhugg og krigserklæringer!

Samler — En som erhverver seg for ham interessante objekter, helst varianter innen én og samme kategori.

La oss som eksempel ta for oss en gutt som samler på diverse stenarter, som han legger i en kasse. Til en begynnelse er det dårlig bevendt med forståelsen, og stenene, hvis de i det hele tatt blir klassifisert, blir inndelt etter helt tilfeldige linjer, la oss si etter fargene, i gule, brune, grå stener, osv. Han finner ut at han kan kjøpe mineraler etter en prisliste, som han snart lærer

utenat. Det er klart at han, selv om han har kjennskap til diverse priser, på dette tidspunkt er rett og slett en samler. Så kjøper han seg en bok om mineralogi og studerer denne ivrig, med det resultat at samlingen nå blir prøvet og omklassifisert etter mere logiske eller vitenskapelige linjer. Med tiden blir hans kunnskaper så vidt inngående at han kan tenke på å kalle seg både samler og mineralog.

På samme måte, en som samler frimerker, lærer litt om prisene, og monterer merkene etter en elementær, kortfattet katalog, har neppe rett til å kalle seg mer enn frimerkesamler.

Filatelist — En som samler frimerker og/eller andre liknende trykksaker vedrørende statslig eller privat reglementert postbefordring, og som erhverver seg inngående kunnskaper angående disse objekter, som f. eks. deres tilblivelse, utgivelse, særpreg og bruk.

— I løsere forstand, også en som samler og inngående studerer såkalte prefilatelistiske objekter, postforsendt før bruken av frimerker.

— Likeledes i løsere forstand, også en som samler og inngående studerer offent-

lige, ikke-postale trykte objekter, som f. eks. stempelmerker.

En filatelist må altså ha inngående kunnskaper i en eller flere grener av filateliens innen det eller de land han er samler av. Han skal helst supplere hva han kan lære av bøker, osv., med egne undersøkelser, og kan bidra til filateliens fremme ved offentliggjørelse av sine studie-resultater. Som grener av filateliens kan nevnes tekniske undersøkelser (f. eks. plateteknikk, konstante platefeil, opplatinger, papirsorter, vannmerker, måleteknikk, avstemplinger), posthistoriske granskinger, osv.

Fluelort.

Her tenker man uvilkårlig på noe temmelig smått, noe som krever forstørrelsesglass for å kunne ses tydelig. Det blir imidlertid neppe mulig å sette en skarp øvre grense for størrelsen. De fleste platefeil i frimerker, som f. eks. diverse hakk og brudd, er mindre enn 1 mm i diameter, og krever som regel lupe for sikker identifisering.

Foruten den ekte *Faeces muscae verae*, som neppe behøver nærmere omtale, må man skille mellom 2 varianter, som jeg vil benevne Fluelort F og N.

Fluelort F (=Filatestisk) — Liten uregelmessighet i frimerkebildet, som skyldes tilsvarende uregelmessighet eller skade i vedkommende trykkstempel, med andre ord en konstant såkalt platefeil.

Denne variant er av stor filatelistisk betydning, tenk f. eks. på alle de små uregelmessigheter som gjør det mulig å adskille de forskjellige plater, typer og posisjoner i arket i Centraltrykkeriets merker. En Norge-filatelist må selvfølgelig kjenne til, granske, og dra nytte av disse små kjenne-tegnene. På den annen side, en samler som ikke befatter seg med disse, kan neppe gjøre krav på å være filatelist på vedkommende område.

Når man tar i betraktning at neppe to merker av én og samme utgave er matematisk like, mange har bestemte ufullkommenheter (platefeil, osv.), og at perfektjonistsamleren egentlig skulle ha bare *feilfri* eksemplarer i sin samling, er det unektelig ulogisk, når han samtidig betaler høy overpris for merker med forholdsvis *store* og tydelige feil (dobbeltofot, osv.). Samme samler sier gjerne noe hånlig, at han ikke befatter seg med «fluelort», dvs. merker med *små* feil eller uregelmessig-

heter i tegningen. Han samler altså merker med enten *ingen* feil eller *store* feil. De mange andre merker som bare har små feil («fluelort») sier han i hvert fall han ikke bryr seg om. «Med hengen eller spren-gen —». Dette med forgudelsen av de store, lettest oppdagelige platefeil og de høye overpriser for disse er forøvrig, etter mitt syn på saken, en stor filatelistisk uskikk. Den logisk tenkende filatelist samler og studerer selvfølgelig merkene som de forekommer, uansett hvorvidt feilene er store eller små. Sammenlikn f. eks. Jellestads meget kompetente arbeide med 10 øre, nr. 53, plate IV (N. F. T. 1945, s. 4—11).

Fluelort N (= Non compos mentis) — Liten, helt tilfeldig og ikke-konstant uregelmessighet eller flekk i merkebildet, forårsaket f. eks. av støv, hår eller papirbit på platen, skraper oppstått *etter* trykningen, lett trykk, ujevnt papir, osv.

Denne variant er selvfølgelig uten noen-somhelst filatelistisk betydning. Nybegynneren må man jo unnskyld og hjelpe, når han kommer i skade for små dumheter, men her har vi undertiden også å gjøre med sinken blant de «viderekomne» samlere, han som etter årelang kontakt med frimerker ennå ikke har lært å tenke fornuftig. Det er gjerne en sådan samler som går på sinnsvak jakt etter feil, store eller små, med nesten djevelsk fryd når han «oppdager» noe som skulle bevise at typografen var en slov og dum laban. Dette er selvfølgelig ikke filateliens oppgave. Tvertimot, man må i aller fleste tilfelle beundre og tilbørlig akte alle dem som samarbeidet under tilvirkningen og utgivelsen av et frimerke, ofte i opplag av mange millioner, fra papirfabrikanten og platemakeren til trykkeren og kontrolløren, så at trykningsresultatene kunne bli så gode som mulig under omstendighetene.

Summa summarum:

En *samler* kan bli *filatelist* på ett eller annet område ved ihærdig studium, helst innbefattende egne undersøkelser. Filatelisten må framfor alt ha sannheten for øye, og må ikke være redd for å forandre mening, hvis nye fakta, oppdaget av ham eller andre, så forlanger. *Fluelort F* er nyttig og av stor betydning i filatelistiske studier, mens *fluelort N* er bare tåpelighet. Den som vil kalle seg filatelist, må derfor lære seg til å skjelne mellom disse to varianter.

C. H. W.

UTGAVEN 1872-75 – SKILLING-POSTHORN

7 skilling.

Av F. Walter-Johannesen.
Forarbeid for «Håndboken».

Dette merke var i likhet med 6-skillings et nytt merke og en ny verdi. Det ble anmeldt i sirkulære av 26. september 1873 og var nærmest beregnet på den utenlandske korrespondanse. Også til porto for visse pakker hvor portoen var 14 skilling (2×7).

Av en innberetning fremgår det at der av Petersen er levert 2 006.800 merker. En skulle ha trodd at når det dreiet seg om en helt ny verdi skulle de forskjellige tall i forbindelse med leverte, utsendte, forbrukte merker og beholdning stemme. Dette er dog ikke tilfelle idet differansen mellom leverte og utsendte merker er 128 400. Mellom utsendte og distribuerte merker er differansen 581 200, mens beholdningen i 1888 ved en opptelling var 506 788 hvorved der fremkommer en svikt på 74 412 merker. Beholdningen høsten 1913 var 3 300 stykk idet der i mellomtiden var benyttet i 1906 — 449 500 til overtrykte merker — 30 øre på 7 skill.

Den tidligst kjente avstempling er 10.10.1873, ca. 14 dager etter at merket ble anmeldt i sirkulære.

Noen egentlige farveforskjelligheter kan der ikke sies å være idet fargen varierer bare fra lys brun til mørk brun. En del merker har hatt brungul gummi og har derved fått gullig papir.

Dette merke har tross et begrenset opplag en rekke eiendommelige plateoppsetninger idet man kan oppdele disse i 3 plater med underplater nemlig:

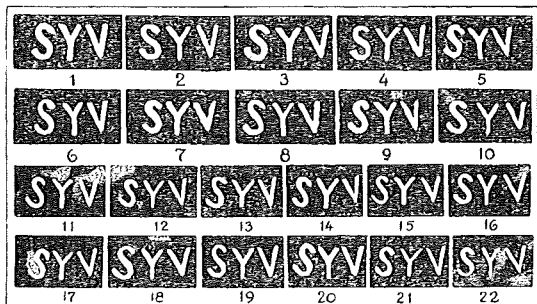

Fig. 1.

- Pl. I & I a: Brun på hvitt papir, — lys gummi (22 typer) Sann-
- Pl. II: Brun på gulaktig papir, — mørk gummi (10 typer)
- Pl. III & III a: Brun på hvitt papir, — lys gummi (22 typer) Sannsynligvis har det vært 2 trykninger.

Etter J. Jellestands undersøkelser hadde 7-skill først 10 typer, men ved en senere reparasjon av trykkplatene ble der laget en ny moderklisjé på 12 «2den originaler» og dermed fremkom 12 nye graveringsstyper i tillegg til de første 10, slik at 7-skill alt i alt kan oppvise 22 typer. De siste 12 typene er jevnt mindre og spinklere enn de første 10. (Se typeplansjen fig. 1. nr. 11—22).

Disse små typene er meget sjeldne da der bare er tatt 4 fellingler av den nye moderklisjéen og de forskjellige typene opptrer bare fra 1 til 4 ganger i arket.

Det kan synes urimelig at man ved dette merke gikk bort fra den metode som tidligere var anvent for 1-2-3 og 4-skillingen med 12 kobberklisjéer i en 12-blokk med 12 graveringsstyper. I så tilfelle kan man muligens tenke seg at 2 av de opprinnelige 12 kobberklisjéene ved en felling eller graving er blitt ødelagte. Der er også den mulighet at man til pl. I og II har forsøkt seg med 10 typer mens man til pl. III laget en ny moderklisjé med 12 nye graveringsstyper, idet man har stått uten reserveklisjéer da man til pl. I ville hatt et behov på ca. 120 klisjéer idet der ble laget 10 fellingler over en 12-blokk.

Plate I.

Av plate I er funnet et « $\frac{3}{4}$ '' ark» som etter J. Jellestads undersøkelser er den tidligste platen. Den hadde de 10 store typene fordelt som nedenstående typefordeling viser. Fig. 2.

Ukjent $\frac{1}{4}$ ark					4	8	10	3	5
					4	8	10	3	3
					10	8	10	9	10
					10	8	7	2	1
					4	3	8	10	5
1	5	3	9	3	5	5	4	10	1
2	8	5	7	2	6	8	2	5	5
2	3	1	5	8	1	4	9	9	4
6	4	9	8	9	10	1	9	9	3
8	10	2	10	1	7	6	6	7	3

Fig. 2.

De 10 forskjellige typene på dette $\frac{3}{4}$ ark fordeler seg som følger:

1/7-2/6-3/9-4/7-5/9-6/4-7/4-8/10-9/8 og 10/11, og det er derfor selvsagt umulig å si hvilken type er den sjeldneste da man mangler 25 merker.

Noen særlige ekstra kjennetegn synes ikke å finnes på de enkelte typene som platefeil oppstått i moderklisjéen og derved går igjen i alle merkene av vedkommende type.

Plate I a. hadde samme oppstilling som plate I men av et ark som tilhørte den avdøde engelske Norges-spesialist Dorning Beckton fremgår det at der er fornyet en vertikal 5-strip nr. 51-61-71-81 og 91 og typene 5, 2, 8, 4 og 2.

Av platefeil kan nevnes følgende:

- Nr. 51. (t- 1). Svak hvit flekk i nederste del av 7-tallet. Farveflekk underkant n. v. hjul.
- » 52. (t- 5). Liten hvit flekk i K i SKILLING.
- » 54. (t- 9). Svak «sky» mellom S og Y i SYV. Litet innhakk i tverrstrek på G i SKILLING.
- » 55. (t- 3). Urene loddrette streker under posthorents munnstykke over S i SYV. Tverrstreken i G i SKILLING nesten borte.
- » 61. (t- 2). Bokstavene ILLIN i SKILLING endel dekket av farve i overkanten.

- » 62. (t- 8). G i Skilling som nr. 54.
- » 63. (t- 5). Farveflekk i underkant av n. v. hjul.
- » 64. (t- 7). Farveflekk bak 7-tallet.
- » 65. (t- 2). Små farveprikker i V i SYV.
- » 71. (t- 2). Farveflekk underkant av n. v. hjul. Bokstavene LLING i SKILLING tildels dekket av farve.
- » 72. (t- 3). Farveprikker bak 7-tallet.
- » 73. (t- 1). Fargeprikker og flekker foran og bak 7-tallet.
- » 74. (t- 5). Posthornets munnstykke delvis dekket av farge.
- » 81. (t- 6). Liten fargeflekk foran 7-tallet.
- » 83. (t- 9). Liten fargespiss på posthornets munnstykke.
- » 84. (t- 8). Uregelmessig R i NORGE. Svak tverstrekk i G i SKILLING.
- » 85. (t- 9). Hvit strek gjennom posthornets bøyle opp for V i SYV.
- » 90. (t- 3). Svake fargeflekker ø. og n. v. hjørne av indre rammelinje.
- » 91. (t- 8). Tverrstrek i G i SKILLING nesten delt. Liten fargeflekk foran 7-tallet. Svak «sky» over Y i SYV. Svakt n. v. hjørne.
- » 92. (t-10). Fargeprikker bak 7-tallet. Fargeflekk underkant av n. v. hjul.
- » 93. (t- 2). Bokstavene i SYV full av fargeprikker.
- » 94. (t-10). Fargeflekk i midten av v. ø. hjul. Posthornets munnstykke dekket av farge. Fargeflekk under hjulet ø. h. hjørne.
- » 96. (t- 7). Fargeflekk mellom 2 loddrette linjer over S i SKILLING.
- » 99. (t- 7). Fargeflekk mellom 5te og 6te loddrette linjer til venstre for kronens underkant.
- » 100. (t- 3). Tykk indre linje n. v. hjul.

Plate II.

Etter at « $\frac{3}{4}$ arket» var funnet og hvorved man derved fikk plate I ble den tidligere plate I nå kaldt plate II. Denne har de samme 10 typene og har beholdt mesteparten av klisjéene fra pl. I. (fig. 3.)

1	9	2	7	6	4	8	10	3	5
3	4	7	5	1	4	1	10	3	3
8	5	6	7	9	10	8	10	9	10
1	8	3	5	6	10	8	6	2	1
9	2	3	1	4	4	3	8	10	5
5	8	3	9	3	4	5	8	10	1
4	2	5	4	2	6	8	2	5	5
5	6	1	3	8	1	4	9	9	4
7	3	9	8	9	10	1	9	9	3
9	2	2	10	1	7	6	6	7	2

Fig. 3.

De 10 typene er fordelt i følgende antall: 1/11-2/9-3/12-4/10-5/11-6/8-7/6-8/11-9/12 og 10/10 og noen egentlig sjelden type kan man således ikke si at her er.

5 klisjeer i denne platen er blitt oppgravert under sjallstykket nemlig nr. 34-42-52-64 og 92, henholdsvis typene 5, 2, 8, 4 og 2. Dette er et meget interessant tilfelle idet som nevnt for plate I a. hadde denne fått en ny vertikal 5-strip med de samme typene i samme rekkefølge vertikalt i arket. Denne 5-stripen er det som er blitt oppgravert på samtlige merkeklisjeer og satt inn i plate II på nye steder. Riktignok nu delvis oppdelt, men i samme rekkefølge ovenfra og nedover. Som bevis for denne påstand kan nevnes at nr. 51 i plate I a. har en bøyning i rammen ved n. h. hjørne og nr. 34 i plate II (nu oppgravert), har samme feil.

En rekke mindre platefeil kan påvises i plate II som må sies å være konstante. Det er særskilt ytterrammen på en del merker som har fått buler eller bøyninger. Sannsynligheten taler for at sammen med de hyppige reparasjoner har platene vært utsatt for flere uhell og brekasjer.

Av konstante platefeil i pl. II fins følgende:

- Nr. 1. (t-1). Lite innhakk i posthornets bøyle opp for V i SYV.
 » 2. (t-9). Brudd på indre rammelinje opp for G i NORGE samt lite hakk i ytre rammelinje.
 » 4. (t-7). Ca. 1 mm. langt brudd på den tykke rammelinje oppe

litt til høyre. Dobbelt strek ytre rammelinje ø. v. hjørne.

- Nr. 11. (t-3). IL i SKILLING delvis fylt med fargeprikker.
 » 12. (t-4). Nederste venstre ving bryter inn i den tynne rammelinje.
 » 13. (t-7). Svak farget strek fra N i NORGE over de loddrette linjer mot kronens underkant.
 » 14. (t-5). Vingene 5-6 og 8 dekker delvis indre rammelinje. Fargeflekker mellom ytre og indre rammelinje til venstre for posthornets munnstykke.
 » 19. (t-3). Liten bøyning i rammen ved siden av hjulet i ø. h. hjørne.
 » 21. (t-8). Nederste høyre ving (5) dekker delvis indre rammelinje.
 » 22. (t-5). Som nr. 21.
 » 24. (t-7). Den små nedstrek i 7-tallet nesten avkuttet. Indre rammelinje avkuttet og liten bøyning i ytre rammelinje under vingen til høyre (5).
 » 29. (t-9). Bøyning i rammen ved nedgående vingspiss på h. side.
 » 31. (t-4). Underste strek i kronen trukket ned mot høyre.
 » 32. (t-8). Ving 5 som nr. 21. Vinger 7 og 8 bryter inn gjennom rammelinjene som på venstre siden flyter sammen og er uklare.
 » 33. (t-3). Avrundet ø. h. hjørne.
 » 34. (t-5). Liten bøyning i indre og ytre rammelinjer under ving 5 og oppgravert (retuslinje). (x 2).
 » 38. (t-6). Fargeflekk i underkant av hjulet i ø. v. hjørne.
 » 40. (t-1). Liten hale i venstre ramme ved siden av nedgående ving.
 » 42. (t-2). Brudd ytre ring ø. h. hjul. oppgravert (x 2).
 » 44. (t-1). Brudd i indre og liten bøyning i ytre rammelinje under nedre høyre ving (5).
 » 50. (t-5). Som nr. 40.
 » 52. (t-8). Oppgravert (x 2).

- Nr. 55. (t-3). Bøyning i rammen nede på h. side.
- » 58. (t-8). Venstre side «slitt» og uklar.
 - » 60. (t-1). Som nr. 40.
 - » 62. (t-2). Som nr. 32.
 - » 63. (t-5). Som nr. 40.
 - » 64. (t-4). Oppgravert. (x 2).
 - » 74. (t-3). Som nr. 58.
 - » 83. (t-9). Som nr. 40.
 - » 92. (t-2). Avkuttet nedre h. hjørne. Oppgravert. (x 2).
 - » 94. (t-10). Bøyning i rammen ved siden av nedgående vinge i ø. h. hjørne.
 - » 95. (t-1). 1 mm. lang bøyning i rammen ved siden av hjulet i ø. v. hjørne.
 - » 99. (t-7). Fortynning av ytre rammlinje nedad mot nedre venstre hjørne.

Plate III.

Plate III har hele 22 typer. De 10 fra plate I og II og ytterligere 12 nye som gjennomgående er mindre og spinklere enn de gamle. (Se typeplansje fig. 1).

Beholdningen av reserveklisjeer har ikke strukket til og sannsynligheten taler for ca. $1/3$ — $1/2$ av stemplene er blitt ubrukelige. Man har da laget 48 nye klisjeer (4 fellinger over 12-blokken). Av disse er 31 satt inn i den nye platen. Man finner igjen 4 av de oppgraverte klisjeer, i samme orden ovenfra og nedover som i plate II (typene 5, 2, 8 og 4), dog på nye steder i platen. Nu som nr. 32-45-55 og 77 (x 3). Fig 4.

11	7	8	12	13	4	6	10	3	5
4	5	1	9	4	10	1	11	3	16
15	7	3	5	5	10	9	20	6	10
11	5	5	9	8	4	6	6	2	1
7	12	14	2	2	4	4	8	10	5
14	16	17	18	8	6	3	8	10	1
4	15	13	19	6	1	1	6	5	5
17	12	19	4	3	10	4	3	9	4
22	13	18	6	20	12	1	10	9	3
19	17	21	15	8	4	8	21	18	2

Fig. 4.

De forskjellige typers fordeling er følgende:

$1/7-2/4-3/7-4/11-5/9-6/8-7/3-8/7-9/5$ og $10/8 = 69$.

$11/3-12/4-13/3-14/2-15/3-16/2-17/3-18/3-19/3-20/2-21/2$ og $22/1 = 31$.

Av de store typer skulle således type 7 være den sjeldneste idet den kun forekommer 3 ganger i arket. Av de små typer er det type 22 som kun forekommer 1 gang i arket.

Under de stadige omstillinger og reparasjoner har visse deler av platen beholdt sin opprinnelige oppstilling. I plate II og III har således begge platers høyre side samme oppsetning således at nr. 8-9-10-17-19-30-38-39-40-48-49-50-58-59-60-69-70-79-80-89-90 og 100 sine opprinnelige plasser. De gamle stempler i plate II fins i plate III men på nye steder. Nr. 4 i pl. II som nr. 2 i plate III. Nr. 14 som nr. 12, nr. 24 som nr. 22, nr. 2 som nr. 34, nr. 34 som nr. 32, nr. 32 som nr. 35 og nr. 92 som nr. 45.

I tillegg til de oppgraverte merker nr. 32 (t-5), nr. 45 (t-2), nr. 55 (t-8) og nr. 77 (t-4) fins i plate III følgende platefeil: Nr. 51. (t-14). Har et lite uklart brudd på samme sted som nr. 2 (t-7) (nr. 4 i pl. II).

- » 52 (t-16). Bøyning på rammen borte mot nedre h. hjørne.
- » 82 (t-13). To bøyninger på samme sted som nr. 52.

Plate III a. må vel også sies å eksistere idet der er sett et ark hvor 4 klisjeer nr. 31-41-51 og 61 (altså en vertikal 4 strip) er blitt fornyet fra typene: 11-7-14 og 4 til 14-4-13 og 19.

Dette merke fins med brede tagger. Pl. II fins også utakket som makulatur (x 40) og pl. II og III er også kjent med «Abklatch») (x 1.5).

Hva vannmerket angår anmerker «Norgeskatalogen» for pl. II de tre liggende stillinger nr. 1-2 & 3 og for pl. III's vedkommende samtlige 4 liggende stillinger. Der er ikke oppført noen vannmerkestillinger for pl. I.

«Spesimen» påtrykk kjennes (x 10). På brev er 7-skill ikke så ofte å se. (x 2). Ubrukte 4 blokker av pl. I er sjeldne (x 20).

Såvel plate I som II og III har omtrent samme oppstilling på høyre siden. Plate I og II har dertil identisk oppstilling i nedre venstre $1/4$ -ark. Plate II og III har flere felles vertikale striper, men de har riktignok skiftet plass i arket. Således har 3 av

de oppgraverte klisjéene flyttet sammen med 2 vertikale striper på 4 og 5 klisjéer.

Denne eiendommelige vertikale oppdeling av platene under reparasjonene har J. Jellestad illustrert i et diagram (fig. 5) og har her funnet bevis for hvilken rekkefølge de 3 trykkplatene har hatt. Likedan har J. Jellestad ved hjelp av dette diagram

søkt å påvise og illustrere en arbeidsmetode under omstilling av platene.

Vertikale klisjerader har for en stor del vært holdt sammen og enten beholdt sine gamle plasser eller også blitt flyttet til nye plasser i det nye arket. Dette forhold ser en og på plate I og II i 3-skill hvor den 9de og 10de vertikale merkerad er blitt ombyttet under en reparasjon.

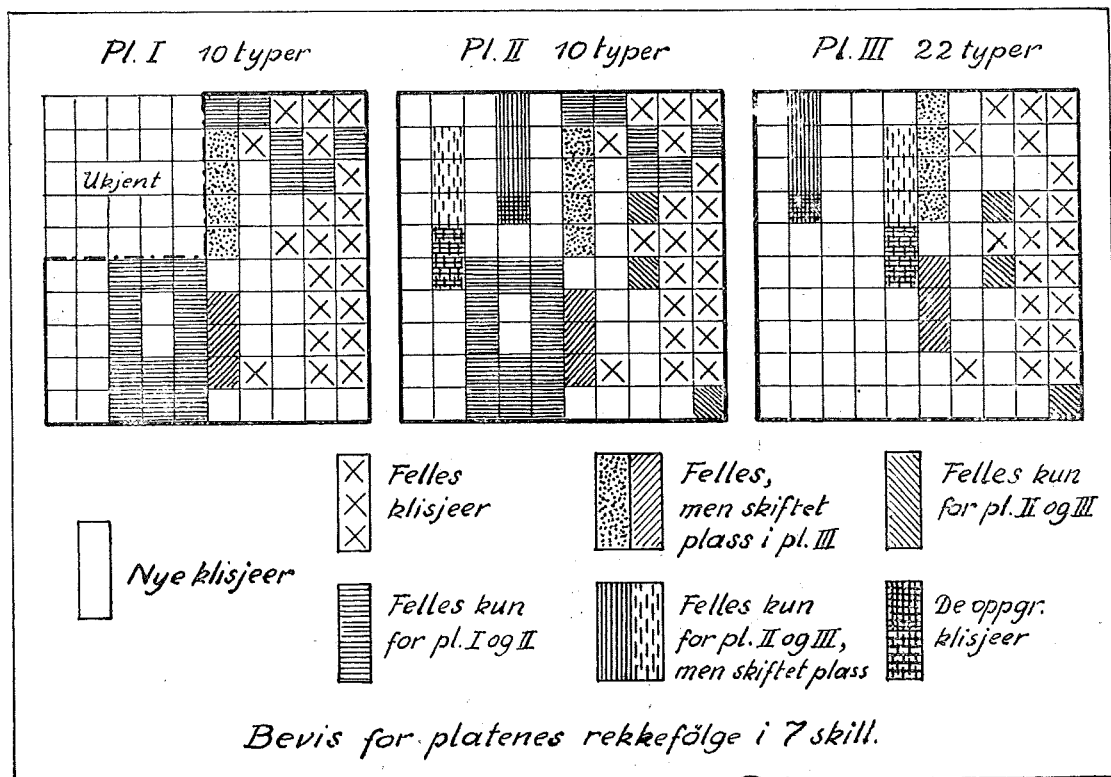

Fig. 5.

Bidrag til studiet av Norges brevkort.

Centraltrykkeriets 5 og 10 øre brevkort med ramme, 1886—1888,
Hjelpstatalogens nr. 30 I, II, III og nr. 31 I, II.

Av Carl H. Werenskiöld.

Nr. 30 II, 5 Øre, Plate II, Grønn i Nyanser.
Sannsynlig avlevering fra trykkeriet 28. juli 1886 og opplag 3 459 290.

De halve ornamentene i siderammene, som var så karakteristiske for nr. 30 I, er nå blitt fjernet, og rammens høyde blir derved noe mindre og varierer mellom 76,3 og 77,2 mm. Rammens bredde er likeledes noe mindre og variabel, 125,8—126,8.

Merkeklisjéene i denne utgave forekommer i de samme fire typer som i nr. 30 I og i 5-øres frimerkene, plate I (nr. 52 I).

Ved målinger av merkestillingene og påfølgende kontroll ble påvist 110 varianter, fordelt på 24 rammetyper. Disse rammetyperne kan ikke med sikkerhet deles i to grupper svarende til de to opprinnelige plater, og må derfor behandles her under ett. — En sannsynlighetsberegning⁶⁾ på grunnlag av to vilkårlige kortgrupper og visse andre omstendigheter, tyder på at det virkelige samlede antall varianter i denne utgave er ca. 120, med andre ord at ca. 10 plater à 12 kort er blitt anvendt i trykningen.

Det rimelige i antagelsen at det har vært ca. 5 trykninger med i alt 10 plater i denne utgave, framgår av følgende:

Som bekjent kunne ca. tre millioner fri-merker trykkes fra en og samme plate à 100 klisjéer. Hver klisjé ble således utsatt for ca. 30 000 påkjenninger. For brevkortene ville dette, som en rimelig tilnærmeelse, svare til $30\,000 \times 12$, i alt 360 000 kort som kunne trykkes pr. plate. I foreliggende utgave blir det $3\,459\,290 : 10 =$ gjennomsnittlig ca. 346 000 kort trykt pr. plate, hvilket synes å være ganske rimelig.

Kartongen er for det meste hvit (eller gullig hvit), men i ca. 13 % av kortene brunlig grå og trestoffholdig. Studier av plateskader oppstått under trykningen tyder på at de grå kort stammer fra første del av femte trykning og visstnok til dels også fra siste del av fjerde trykning. Eksempelvis kan nevnes at noen grå og alle hvite kort i varianten 14D23 (jfr. tabell 7) har en tydelig innbøyning i venstre rammelinje over øverste skjøttåpning, mens andre grå kort i samme variant og alle kortene i variantene 14A17, 14B5, 14C6 og 14D31 (jfr. tabeller 4—7) har normal, rett rammelinje.

Følgende varianter (jfr. tabeller 4—7) har jeg sett på brunlig grå kartong. De med merket * ble også funnet på hvit kartong.

1C8	*6A5	12A14	17A7
*2B15	*7C1	*13C4	*17D8
3C16	*9A2	*14D23	*24A15
4D25	*9B3	*16A20	24D13

Den tidligste avstempling funnet på de her undersøkte hvite kort er 12. okt. 1886, og 7. mars 1887 på de grå kort. Ett av de grå kort, med uleselig avstempling, hadde håndskrevet dato 16. aug. 1886 på baksiden.

Kurseringsperioden for de hvite kort framgår av følgende: Ca. 3 % av kortene ble brukt i 1886, 48 % i 1887, 23 % i 1888, 5 % i 1889, 17 % i 1890, 3 % i 1891, og 1 % deretter. De tilsvarende tall for de grå kortene er: Ca. 79 % i 1887, 19 % i 1888, 1 % i 1889 og 1 % deretter.

Framstillingen av platene foregikk sannsynligvis som følger:

Tredje metode. — En håndsatt kortoppsetting uten merkeklisjé ble avformet 24 ganger ved stereotypi. Papirmatrisene

³⁾ Metoden er utredet i min artikkel i N.F.T. 1952, s. 183—4.

(«flong») ble brukt flere ganger, etter behov, til avstøpninger, nok til i alt 10 satser, hver med 12 kort på arket. Det fornødne antall merkeklisjéer (framstillet ved elektrotypi) ble innsatt i hver plate, hvorved merkestillingen ble noe forskjellig i kortene.

De vesentlige primære feil er:

1. Åpningene mellom skjøtene i rammelinjene.
2. Hakk i bindestreken (som i nr. 30 I).
3. Skade i ornamentet over bindestreken (som i nr. 30 I).
4. Skade i øvre del av r i Kort, til høyre for stammen, varierer i grader som kan betegnes som ubetydelig, innknipning, lite eller større brudd. (Variasjonene egner seg ikke til skarp adskillelse av rammetyper.)

Til en første orientering angående rammetypene bør man merke seg hjørneperlen øverst til høyre. Fig. 4 viser at perlen er vanskapt i rammetyper 1 og 2, står for høyt i 3—6, nesten riktig (litt lavt) i 7, og definitivt lavt i 8—24. Fig. 5 viser variasjonen i det som oftest åpne nedre venstre hjørne av rammelinjene. Fig. 6 viser andre kjennetegn, som er nærmere beskrevet i tabell 3.

Tabell 3.

Nr. 30 II, 5 øre.

Ramme- type	Kjennetegn
1	Brudd i høyre rammelinje. Vanskapt øvre høyre hjørneperle.
2	To brudd (hvorav ett ofte ufullstendig) i høyre del av nedre rammelinje. Liten innbøyning i høyre rammelinje omtrent på høyde med merkets underkant. Vanskapt øvre, høyre hjørneperle.
3	Annet, ytre ornament under øvre skjøttåpning i høyre rammelinje er brutt øverst til høyre.
4	To (eller flere) hakk i nedre rammelinje er brutt øverst til høyre.
4	To (eller flere) hakk i nedre rammelinje.
5	Brudd i nedre rammelinje.
6	To brudd i øvre rammelinje, over K.
7	Se fig. 4 og 5 (ikke tegnet i fig. 6). Øvre del av «s» i «skrives» mangler. Ofte brudd i høyre side av samme bokstav.

Ramme-
type

Kjennetegn

- 8 Tre brudd (ett ofte bare innknipning) i nedre rammelinje. Ett av bruddene er tett til venstre for lange hakk i type 4 og er ikke tegnet i fig. 6.
- 9 Lite brudd (eller hakk) i tynn og ujevn øvre rammelinje ved høyre hjørne. Øverste, venstre del av «u» i «kun» er avkuttet på skrå.
- 10 Brudd i 11. nedre ornament fra høyre i nedre ramme. (Mindre brudd finnes også i type 5 og 20). Se også fig. 5.
- 11 Brudd omtrent midt i nedre rammelinje.
- 12 Brudd i øvre rammelinje til høyre, og omtrent midt i nedre rammelinje.
- 13 Brudd eller fortykkelse (retusj) i øvre rammelinje over merket, og brudd i nedre rammelinje til høyre. Nedre, høyre hjørne er butt.
- 14 Brudd (eller innknipning) i nedre rammelinje til venstre.
- 15 Brudd i 6. øvre ornament fra høyre i øvre ramme.
- 16 Liten innbøyning i høyre rammelinje på høyde med overkant av merket.
- 17 Stort brudd i øvre rammelinje over B, skade nederst til venstre i stolpen av «k» i «skrives», og som oftest fargeflekk i 11. nedre ornament fra høyre i nedre ramme.
- 18 Høyre rammelinje uregelmessig over øvre skjøttåpning.
- 19 Brudd i stolpen på «r» i «skrives» (som vist i fig. 6).
- 20 To brudd i øvre rammelinje til h. Skade i 4. og 5. perle ovenfra i høyre ramme (unntatt 20B16 og 20C11).
- 21 Liten innbøyning i nedre del av venstre rammelinje.
- 22 Brudd i øvre rammelinje over høyre del av «v» i «Brev».
- 23 Brudd i øvre rammelinje over venstre del av «v» i «Brev».
- 24 Brudd til høyre i nedre rammelinje. Fargeflekk under venstre del av 4. perle fra høyre i nedre ramme (unntatt 24C13 og 24D29).

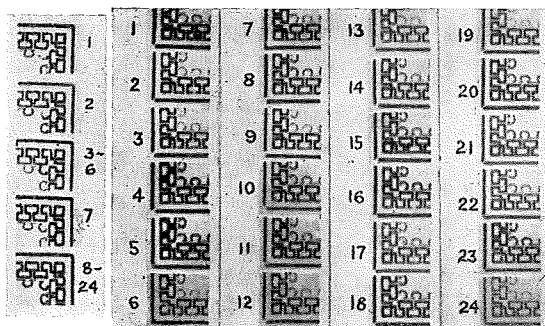

Fig. 4.

Fig. 5.

Tabellene 4—7 gir en oversikt over merkestillingene for de forskjellige variantene sammen med visse andre beskrivelige kjennetegn i merkebilledet, hvorav de med merket * ikke er påvist som konstante. Betegnelsene for variantene består av tall, bokstav og tall, hvor første tall gjelder rammetypen, bokstavene A, B, C og D de kjente merketyper henholdsvis 1, 2, 3 og 4, og siste tall variantnummeret i vedkommende merketype-gruppe.

Har man for seg et brevkort til variantbestemmelse, går man lettest fram på følgende måte:

1. Bestem merketypen.
2. Mål merkestillingen.
3. Finn varianten ved hjelp av en av tabellene 4—7 (den som passer for merketypen).
4. Som kontroll, sammenlign den funne rammetype med fig. 6 og tabell 3, og eventuelt med fig. 4 og 5.

Hvis det lille 5-tall i merket er dekket av stemplingen, kan man merke seg følgende ekstra kjennetegn for typene 2 og 3:

Type 2 — To fargeflekker nederst mellom bunnlinjene, en over venstre del av R og en over høyre del av M i POSTFRIM.

Type 3 — Hvit linje gjennom venstre del av M.

N B !

Ved bestilling, vennligst oppgi at De så annonsen i Norsk Filatelistisk Tidsskrift.

Fig. 6.

Tabell 4.

Nr. 30 II, 5 øre, merketype 1.

Merkestilling			
Vannrett mm	Loddrett mm	Betegnelse	Merkebillede
15,0	8,7	12 A 1	_____
14,8	8,7	9 A 2	Hakk i venstre ramme ved nedre hjørne. Som oftest kil- formet brudd i høyre ramme ved øvre hjørne.
14,7	8,1	20 A 3	Nedre venstre hjørne avrundet.
14,5	8,5	6 A 4	Som regel flere lange brudd i venstre indre ramme og tynne oyallinje nær ved.
14,5	8,3	6 A 5	_____
14,4	9,1	17 A 6	_____
14,4	8,7	17 A 7	*To små brudd i bunnlinjen til venstre for hornbøylen (ett langt brudd her i de fleste andre varianter).
14,4	8,5	19 A 8	Hakk i høyre ramme ved nedre hjul.
14,4	8,4	17 A 9	*Stort brudd i indre ramme og småskader i ytre ramme ved øvre, venstre hjørne.
14,4	8,1	23 A 10	_____
14,4	8,0	20 A 11	_____
14,4	8,0	23 A 12	Venstre ramme som oftest meget tynn ved ving 8 og har hakk på høyde med munnstykket. Som oftest lite, farget vedheng under øvre ramme til høyre for ving 2.
14,3	8,5	12 A 13	_____
14,3	8,3	12 A 14	Nedgående hakk i øvre, høyre hjørne.
14,2	8,7	24 A 15	Øvre venstre hjørne butt. Øvre to tredjedeler av venstre ramme er fortynnet.
14,2	8,6	6 A 16	Flere hakk i store 5-tall, særlig i kulen.
14,2	8,3	14 A 17	_____
14,2	8,3	23 A 18	_____
14,2	8,2	15 A 19	_____
14,2	8,2	16 A 20	_____
14,2	8,2	20 A 21	Hakk i høyre ramme ved øvre del av ving 4.

Merkestilling			
Vannrett	Loddrett	Betegnelse	Merkebillede
mm	mm		
14,1	8,4	3 A 22	Brudd i nedre ramme ved venstre hjul og i øvre ramme ved høyre hjørne.
14,0	8,2	10 A 23	_____
14,0	8,0	4 A 24	_____
14,0	7,9	18 A 25	*Stor vannrett fargeutfyllning mellom rammene ved nedre venstre hjørne.
13,9	8,5	3 A 26	Lite brudd i nedre indre ramme ved venstre hjørne.

Tabell 5.

Nr. 30 II, 5 øre, merketype 2.

14,8	8,9	1 B 1	Hvit tåkefleck i ovalbåndet litt nedenfor spissen av ving 3.
14,8	8,4	9 B 2	_____ (Høyre ramme omtrent jevntykk.)
14,8	8,4	9 B 3	(Høyre ramme smalner av nedover.) Som oftest svak tåkefleck i ovalbåndet i vinkelen over høyre del av sjallstykket.
14,7	8,8	17 B 4	Høyre ramme svakt innbøyd og tynn ved nedre høyre hjul.
14,7	8,5	14 B 5	Svak bølge i øvre ramme over ving 2.
14,7	8,4	13 B 6	_____
14,6	8,0	8 B 7	Øverste fjær i ving 6 er bare en kort tynn linje.
14,5	8,7	2 B 8	Nedre ramme oppoverbøyd ved venstre hjørne. Høyre ramme smalner av nedover.
14,5	8,5	2 B 9	Nedre ramme oppoverbøyd ved venstre hjørne. Høyre ramme omtrent jevntykk.
14,5	7,9	20 B 10	_____
14,4	8,5	2 B 11	Hvite prikker i P og i eller ved andre bokstaver i POST-FRIM. Mange linjer brutt i nedre felt.
14,4	8,0	8 B 12	Venstre ramme tynn og ujevn ved ving 8.
14,3	8,8	1 B 13	* Langt brudd i øvre, indre rammelinje over høyre hjul.
14,3	8,6	6 B 14	Høyre ramme sterkt fortykket ved øvre hjørne. Lite brudd i nedstreken i store 5-tall.
14,3	8,4	2 B 15	Som oftest lite hakk oventil i øvre ramme omtrent midt over ving 1.
14,3	8,0	20 B 16	Høyre ramme innbøyd ved nedre hjørne. (Ingen skade i 4. og 5. perle ovenfra i høyre kortramme.)
14,2	8,8	17 B 17	Hakk eller brudd i ytre rammer på begge sider av øvre og nedre, høyre hjørner. Brudd i nedre, høyre hjørne og i indre rammer nær ved. Samme klisjé som 30 I B 5.
14,2	8,3	3 B 18	Svak bølge i øvre ramme over ving 2. Innbøyning i ovalbåndet ved schallstykket.
14,2	8,2	9 B 19	Hvit flekk eller svakt brudd i venstre ramme tett ved øvre hjørne. Høyre ramme fortykket ved ving 3.
14,2	8,2	15 B 20	Øvre ramme nedbøyd ved høyre hjørne.
14,2	8,1	12 B 21	Schallstykkets kontur retusjert ved to linjer som ikke passer sammen.
14,1	8,0	11 B 22	*Venstre ramme tynn ved nedre hjul.
14,0	8,7	13 B 23	Dype hakk eller brudd i rammen på begge sider av nedre venstre hjørne. Nedre del av høyre ramme meget tynn. To hakk i øvre ramme ved høyre hjørne.
14,0	8,1	18 B 24	*Nedre ramme tynn og ujevn under ving 6 og lite hakk under vingens spiss.
13,7	8,0	21 B 25	*Nedre halvdel av høyre ramme er tynn. Brudd i nedre ramme under venstre hjul.
13,7	8,0	21 B 26	*Nedre ramme tynn til venstre hvor hjørnet mangler. Høyre ramme fortynnet ved ving 4. Muligvis samme som 21 B 25 (skjønt klisjéene stemmer mindre godt overens).

Tabell 6.

Nr. 30 II, 5 øre, merketype 3.

Merkestilling		Betegnelse	Merkebillede
Vannrett mm	Loddrett mm		
14,9	8,8	7 C 1	_____
14,7	8,8	7 C 2	_____
14,7	8,7	7 C 3	Forkortet bunnlinje i vinkelen til venstre for schallstykket. Langt brudd i ovallinjen ved nedre del av ving 8.
14,7	8,6	13 C 4	_____
14,7	8,2	20 C 5	Øvre del av øvre, høyre hjul er deformert. Ofte fargeflekk mellom rammene under nedre, venstre hjul.
14,6	8,3	14 C 6	Høyre ramme bølgeformet litt over midten, og utvendig hakk midt i rammen.
14,5	8,9	24 C 7	_____
14,5	8,7	1 C 8	_____
14,5	7,8	22 C 9	Høyre ramme tynner av ved nedre hjørne.
14,4	8,2	23 C 10	To punktumer etter M.
14,4	8,0	20 C 11	Liten fortykkelse midt i høyre ramme. (Ingen skade i 4. og 5. perle ovenfra i høyre kortramme.)
14,3	8,3	1 C 12	Hvite flekker etter E i NORGE. Venstre del av nedre, indre ramme svak eller mangler. Hvit strek under, og punkt etter, E i ØRE. Som oftest lang, nesten vannrett, hvit strek over munnstykket.
14,2	8,5	24 C 13	Hvite flekker i rammen ved øvre og nedre, høyre hjørner. Hakk i innsiden av venstre ramme ved øvre hjul.
14,2	7,8	22 C 14	_____
14,1	8,5	10 C 15	*Venstre ramme tynn ved nedre del av ving 8.
14,1	8,4	3 C 16	_____
14,1	8,3	15 C 17	_____
14,1	8,0	11 C 18	_____
14,0	8,8	19 C 19	Liten grop i nedre ramme ved venstre hjørne, og to brudd i indre ramme nær ved.
14,0	8,6	2 C 20	Lite hakk i høyre ramme tett ved nedre hjørne.
14,0	8,5	3 C 21	Lite hakk i utsiden av ovalbåndet ved munnstykket.
14,0	8,2	4 C 22	Øvre ramme fortynnet over venstre hjul. Nedre, venstre hjørne spisst.
14,0	7,9	21 C 23	Brudd til høyre oventil i øvre, høyre hjul.
13,9	8,2	16 C 24	Lite hakk i øvre ramme over ving 1. Brudd til venstre oventil i øvre, høyre hjul.
13,8	8,0	21 C 25	_____

Tabell 7.

30 II, 5 øre, merketype 4.

14,7	8,7	13 D 1	Langt brudd i venstre, indre rammelinje nedenfor ving 8.
14,7	8,6	7 D 2	Midten av høyre ramme er noe fortynnet.
14,6	8,9	1 D 3	_____
14,6	8,3	22 D 4	Øvre ramme noe fortynnet over høyre hjul. Hakk i utsiden av høyre ramme ved schallstykket.
14,6	8,2	22 D 5	Tåkeflekk etter E i NORGE.
14,5	8,8	19 D 6	Høyre ramme innbøyd ved nedre hjørne.
14,5	8,6	6 D 7	Midtre del av høyre ramme meget tynn.
14,5	8,5	17 D 8	_____
14,4	8,5	15 D 9	Utvekst på kulen i store 5-tall.
14,4	8,5	15 D 10	Øvre ramme er tynn.
14,4	8,4	22 D 11	_____

Merkestilling Vannrett mm	Loddrett mm	Betegnelse	Merkebillede
14,4	8,0	8 D 12	Som regel liten utvekst på kulen i store 5-tall. Lite brudd i øvre, indre ramme ved venstre hjørne.
14,3	9,0	24 D 13	_____
14,3	8,5	5 D 14	_____
14,3	8,4	5 D 15	_____
14,3	8,3	13 D 16	Mer eller mindre synlig trekantet tåkeflekk under schallstykket og ofte en skrå tåkelinje over samme.
14,3	8,2	5 D 17	_____
14,3	8,2	10 D 18	*Kolon etter M.
14,2	8,7	19 D 19	Øvre ramme svakt fortykket over ving 2.
14,2	8,7	22 D 20	To tåkeflekker mellom munnstykket og N.
14,2	8,5	7 D 21	Nedre ramme er kløvet og fortykket ca. 3 mm fra venstre hjørne. (Felningsklisje fra 30 I D 4). Dessuten hakk på innsiden av nedre ramme under venstre side av høyre hjul.
14,2	8,5	23 D 22	_____
14,2	8,3	14 D 23	Høyre ramme trykket til venstre i nedre hjørne.
14,2	8,1	9 D 24	Brudd i nedre del av begge sirkler i øvre, venstre hjul og fargeflekk ved oppgående eke. (Samme klisje som 30 I D 7.)
14,2	8,0	4 D 25	Øvre ramme fortynnet i venstre hjørne.
14,1	8,5	19 D 26	Hvitt punktum etter lille 5-tall.
14,1	8,2	16 D 27	Høyre ramme litt fortynnet ved ving 4.
14,1	8,2	18 D 28	_____
14,0	8,7	24 D 29	Lite hakk i venstre ramme ved øvre hjørne og grop i øvre ramme nær ved. Nedre høyre hjørne skrått avkuttet.
14,0	8,2	21 D 30	Nedre ramme har dobbelt tykkelse ved høyre hjørne.
14,0	8,1	14 D 31	Nedre del av nedstreken i store 5-tall er fortykket. Kulens høyre kontur er nesten rett.
14,0	8,0	11 D 32	*Midtre tredjedel av øvre ramme er meget tynn.
14,0	7,9	18 D 33	_____

Forfalskninger.

Luxemburg.

I 1880 ble den såkalte «Haarlemer originalserie» utgitt. (Zumstein nr. 37—44.)

Den samme utgave finnes igjen som tjenestemerker med påtrykk tynne «S. P.» (Zumstein nr. 27—34).

Like etter den uventede død av daværende postdirektør H. N. i 1904, fantt man i hans pengeskap lagret en inntil da ukjent utgave som aldri var sendt for salg, og hvis herkomst har vært en gåte. Mens Haarlem-originalutgaven er trykt på ekte, hvitt papir i ark à 100, foreligger den sist fundne utgave på *gult papir i ark à 50!* Haarlem-originalutgaven er tagget: $11\frac{1}{2} \times 12$, $12\frac{1}{2} \times 12$, $13\frac{1}{2} \times 13\frac{1}{2}$, mens utgave nr. 2 — den sist fundne, er tagget $12\frac{1}{2} \times 12\frac{1}{2}$, (grov tagging). Utgave nr. 2 — Haarlem II — består av 4 verdier, nemlig: 5, 10, $12\frac{1}{2}$

og 25 centimes. Av hver verdi var det i følge oppgaver ca. 20 000 stk.

I henhold til finansministerens bestemmelse ble de fundne merker samt de enda for hånden værende restopplag av alle tidligere utgaver, satt ut av kurs. De således ugyldiggjorte merker ble samlet i en lott og frembudt til salgs til høystbydende. Etter mange slags intriger havnet lotten hos en luxemburgisk frimerkehandler ved navn Heim. Han skulle igjen dele lotten med sin venn herr W.

Av tjenestemerker, Haarlem I med påtrykk «S. P.», ble det i lotten funnet 80 stk. av hver av verdiene 5, 10 og $12\frac{1}{2}$ ct. samt 68 stk. av 25 centimes-verdien. Tjenestemerker av denne serien på gult papir (Haarlem II-utgaven) fantes overhodet ikke i lotten.

Få år etter frimerkesalget av 1906, dukket de første eksemplarer av de første tjenestemerker på gult papir opp. Altså Haarlem II-utgaven med påtrykk «S. P.»

Påtrykket var imidlertid så slett ettergjort at merkene i virkeligheten ikke utgjorde noen fare. Dann og vann ble noen eksemplarer vist fram på klubbmøter rundt om, men vakte ingen større interesse. Selv da påtrykket noe senere ble bedre ettergjort, ble merkene avvist.

I den senere tid har det imidlertid vist seg at flere og flere eksemplarer er kommet på markedet med nøyaktig det samme påtrykk som anvendt på Haarlem I-utgaven. Forfalskerne, hvem det nå måtte være, har altså økt sine anstrengelser og forbedret sine metoder.

I betraktning av den noe tvilsomme herkomst for Haarlem II-utgavens vedkommende, og at det i den lott som ble kjøpt av herr Heim ikke fantes et eneste eksem-

plar av denne utgaven med påtrykk «S. P.», har F.S.P.L.s ekspertutvalg erklært at *alle tjenestemerker av Haarlem-utgaven med gult papir, tagget 12½ og påtrykk «S. P.» er falske.* — Slike merker er *uten unntagelse privat makkverk* forarbeidet i den den hensikt å berike vedkommende forfalskner.

(Schweizer-Briefmarken-Zeitung.)

Tyrkia.

Tyrkias generalpostdireksjon har meddelt følgende:

«To falske frimerker er trykt og satt i omløp. Motivet på begge merker er «Monument de la Sûreté» i Ankara (Minnesmerke for politiet). Farve henholdsvis blå og rød. Verdien er 12½ kurus for begge. Den øvre del av merkebildet bærer innskrifsjonen: «TURKIYE POSTALARI», den nedre: «ANKARA KUMHURİYET ANITI».

(Schweizer-Briefmarken-Zeitung.)

nyheter

Skandinavia.

FINNLAND:

Norden-merkene som er i verdien 20 & 30 mark, utkom i et opplag av 5 000 000 hver.

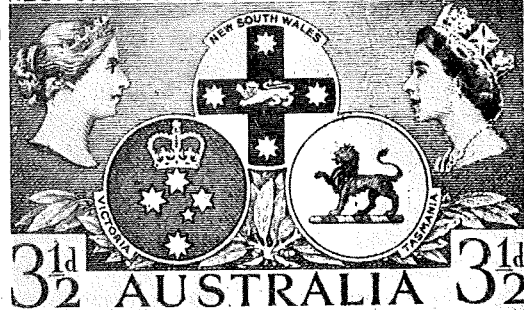
3. nov. d. å. utkom et nytt, såkalt bruksmerke, i verdien 40 mark. Motiv: Riksdagshuset. Utkast ved Olavi Vepsäläinen. Gravert av R. Achren. *Bestilling til Post- og telegrafstyrelsens Filatelisektion.* (Post- og Telegrafstyrelsen).

NORGE:

Postverket opplyser: Ved portoforhøyelsen pr. 1. jan. 1956 hadde frimerkeforvalteren et forholdsvis stort lager av 20 øres brevkort. Disse brevkort vil nå bli påtrykt 5 øres frimerke.

Det vil ikke bli fastsatt noen første salg- eller stemplingsdag. Kortene vil bli sendt til postmesterne etter bestillinger mottatt 15. okt. og utover så langt opplaget rekker.

RESPONSIBLE GOVERNMENT 1856-1956

Europa.

BELGIA:

Belgia tok sine Europamerker i bruk 15. sept. d. å. Utgitt ble 2 frc. grønn og 4 frc. fiolett.

BERLIN:

15. sept. d. å. ble det utgitt et merke i anledning av «Deutschen Industriestaustellung, Berlin 1956.» Motiv: Antennemastene til radiostasjonen Berlin — Nikolassee. 25 Pfg. rødbrun.

FRANKRIKE:

15. sept. d. å. ble de franske Europa-merker tatt i bruk. Utgitt ble: 15 fr. rosa/rød og 30 fr. mørk-blå/lys-blå.

Med første «første dag» den 6. okt. d. å. ble det utgitt en serie på 3 merker viet større tekniske arbeider. Annen «første dag» var 8. okt. Verdienne er: 12 fr. sort-blå og brun, Donzère-Mondragon demningen. — 18 fr. lys-blå, Téléphérique de l'Aiguille du Midi og 30 fr. indigo blå, Port de Strasbourg. Format: 22 × 36 mm. Tagget 13. Ark a 50 (Ministère de Postes, Télégraphes et Téléphones)

ITALIA:

Ministro delle poste e delle Telecomunicazioni opplyser at 8. september d. å. ble det i anledning av 100 års dagen for grev Amadeo Avogadro di Quaregnas død utgitt et minnemerke i verdien 25 lire gråfiolett. Motiv: Bilde av A di Q. og følgende tekst: «Volumi eguali di gas nelle stesse condizioni di temperatura e di pressione contengono lo stesso numero di molecole.» Oversatt blir denne hans læresetning: «I like volum er det ved samme temperatur og trykk like mange molekyler.» (Avogadros lov). A. som var fysiker, ble født i 1776. Hans lov danner grunnlaget for den moderne molekylarfysikken.

Den 15. sept. d. å. ble Italias Europa-merker tatt i bruk. Utgitt ble 25 lire grønn og 60 lire blå. Format: 37 × 21 mm. Vannmerke: Stjerner. Tagget 14. merkene har frankeringsgyldighet til 1. januar 1958.

JUGOSLAVIA:

20. okt. d. å. vil det i anledning av de olympiske leker bli utgitt en serie på 8 merker med sportsmotiver. Verdienne blir: 10 din. karmin-lilla (løper), 15 din. indigo (Kano kajak), 20. din. ultramarin (skihopper) 30 din. grønn (svømning, stuper), 35 din. mørk brun (fotball) 50 din. mørk grønn (vannpolo), 70 din. lilla-brun (bordtennis) og 100 din. rød-brun (skyting).

Under «Barnas uke» (30. sept. til 6. okt.) ble det på all innenlandsk post anvent et spesialmerke i verdien 2 din. grønn. Det ble også utgitt et portomerke i samme verdi i farven lilla-sort. (*Philatelic Magazine*)

POLEN:

14. sept. d. å. ble det utgitt 2 merker symboliserende det polsk-russiske vennskap. Verdienne er: 40 gr. rød og brun samt 60 gr. brungul og rød.

17. sept. d. å. ble det utgitt 2 merker i verdienne 40 gr. rød-brun og 60 gr. mørk-blå. Merkenene som bærer bildet av en polsk lærerinne, Ludwika Wawrzynska, er utgitt til minne om hennes heroiske innsats ved å redde to barn ut av et brennende hus hvorved hun selv ble så stygt forbrent at hun senere avgikk ved døden.

Ultimo september ble det utgitt 2 merker i verdienne 40 gr. gul og brun samt 60 gr. gul og brun i anledning av 50 års dagen for presten, dr. Dzierzons (oppfinneren av den moderne bikube) død.

Motivene er henholdsvis en bie som sitter på en kløverblomst og en bikube, samt portrett av dr. D. sammen med den bikube han oppfant.

SPANIA:

I anledning av 75 års dagen for kroningen av Nådebildet «Vår hellige frue fra Montserrat» ble det 11. sept. d. å. utgitt en minneserie i 3 verdier, slik: 15 c. sepia, Den svarte Madonna fra Montserrat. 60 c. brun, Klosteret Montserrat og krusifiks samt 80 c. mørk-grønn, Den Svarte Madonna fra Montserrat.

Opplag: 3 000 000 sett.

TYRKIA:

I anledning av den 25. internasjonale messe i Izmir ble det utgitt 2 merker og en minneblokk 25 kur. brun, tannhjul, aks og fly. 45 kur. grå-grønn, tannhjul, aks. Opplag 500 000 av hver verdi.

Blokken består av to merker (utagget) i verdienne 50 kur. hver. Motivene er henholdsvis: Sementfabrikk og Izmirs havn.

Opplag: 150 000.

10. sept. d. å. ble det i anledning den 25. internasjonale anti-alkoholistkongress utgitt et minnemerke i verdien 25 kur. blå/grønn/brun-orange og svart. Motiv: Atlas, hender og en slange i en flaske. Opplag: 300.000 «normale» merker samt 20 000 Tête-bêche par.

TYSKLAND (Vest)

Europamerkenene ble tatt i bruk 15. sept. d. å. Utgitt ble: 10 Pfg. grønn og 40 Pfg. blå.

1. okt. d. å. kom velgjørenhetsmerkene for 1956. Utgitt ble:

7 + 3 Pfg. brun og svart, jordmor. Opplag:

3,8 mill. 10 + 5 Pfg. grønn og svart, Ignaz Ph. Semmelweis (1818—1865, prof. i fødselsviten-skap i Budapest i 1854). Opplag: 6,0 mill. 20 + 10 Pfg. rød og svart, en mor. Opplag: 5,5 mill. 40 + 10 Pfg. blå og svart, Barne-syke-pleierske. Opplag: 2,0 mill. Salget av merkene hører opp 31. mars 1957. Frankeringsgyldig-het til 1. jan. 1959.

27. oktober. d. å. ble det i anledning av «Fri-merkets dag» utgitt et merke i verdien 10 Pfg. uten tillegg. Merkets motiv er en due med brev og farven er grønn. Opplag: 20,0 mill.

BRITISH EMPIRE.

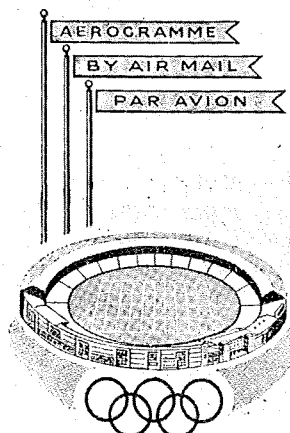
ENGLAND :

Farven på den nåværende 2 d. verdi, som er mørk-brun, skal endres til lysbrun.

AUSTRALIA :

I anledning av 100 års dagen for åpningen av det første parlament i staten New South Wales (22/5 1856), Victoria (21/11 1856) og Tasmania (2/12 1856), ble det i sept. d. å. utgitt et minnemerke i verdien 3½ d.

Motivet er de respektive staters våpen med hodet av dronning Victoria og dronning Eli-zabeth II.

XVTH OLYMPIAD • MELBOURNE • 1956

I anledning av de 16 olympiske sommerleker som finner sted i Melbourne i tiden 22. nov. til 8. des. d. å. ble det 31. okt. d. å. utgitt en minneserie på 4 verdier, nemlig: 4 d., 7½d., 1/— og 2/—. 4 d. kommer i stedet for den tidligere annonserte verdi på 3½ d. Dette som et resultat av porteforhøyelse i den senere tid.

4 d., karmin, 23,5 × 28,5 mm., Melbournes byvåpen. 7½ d., blå, 24,05 × 37,5 mm., hånd som omslutter den olympiske fakkell, de 5 olympiske ringer og Sydkorset. 1 sh., brun, blå, grønn og gul. 25 × 38 mm. Collins Street i Melbourne. 2 sh., lys blå, gul, grå-fiolett og rosa, 38,5 × 24 mm., utsyn over Melbourne sett fra elven Yarra.

4 og 7½ d. er trykt i The Note Printing Branch, Commonwealth Bank of Australia, Melbourne.

1 sh. er trykt hos Harrison and Sons, Ltd., London, og 2 sh. hos fa. Courvoisier, S. A., La Chaux — de — Fonds, Schweiz.

4 d. vil foreligge i ark à 100, 7½ d., 1 sh.,

og 2 sh. i ark à 80. Et aerogram vil også bli utgitt i verdien 10 d. Dette vil være til salgs f. o. m. mandag, den 12. nov. d. å.

Merkene vil være til salgs i ca. 2½ måned.

Følgende «hovedavstemplinger» vil være å få:

A: Første-dagsstempel.

B: Førstedag for de olympiske leker
(22. nov. 1956)

C: Siste dag for de olympiske leker
(8. des. 1956)

D: Siste dag for bruken av merkene.

E: Spesialstempel i bruk på en hvilken som helst dag.

Forøvrig vil det bli ca. 52 andre stempler anvendt ved de forskjellige anledninger.

Melbourne har ca. 1 523 000 innbyggere og er Australias nest største by.

125 austr. pounds = 100 engelske pounds.

FIJI :

Crown Agents opplyser at salget av velgjørenhetsmerkene av 1951, 1 d. + 1 d. brun og 2 d. + 1 d. grønn, har vært som følger:

Lokalt salg av den laveste verdi: 312.127 stk. Hos C. A.: 153.519. Tilsammen 465.645.
Lokalt salg av den høyeste verdi: 311.394.
Hos C. A.: 154.349. Tilsammen 465.743.

NEW HEBRIDES :

Crown Agents stadfester at det i anledning av 50 års dagen for the Condominium (sameiet) vil bli utgitt en minneserie på 4 verdier av hver administrasjon. Motivene vil bli de samme, men teksten på de engelske merker vil bli på engelsk mens teksten på de franske merker vil bli på fransk.

Utgaven vil bli trykt i fotogravyr på papir med vannmerke C A (skrift-bokstaver) for de engelske og på papir med vannmerke R F for de franske merkers vedkommende.

5 c. grønn, skip og kart over the New Hebrides, symboliserende oppdagelsen av territoriet i 1606.

10 c. rød, samme motiv som for 5 c.

20 c. blå, «Britania» og «La Marianne», symboliserende sameiet.

50 c. fiolett, samme motiv som for 20 c.

NEW ZEALAND :

Velgjørenhetsmerkene for 1956 som ble utgitt 24. sept. d. å., består av: 2 d. (1½ d. + 1/2 d., sepia, 3 d. (2 d. + 1 d.) grønn og 4 d. (3 d. + 1 d.) rød. Merkene er trykt i ark à 160 hos messrs Bradbury, Wilkinson and Co. Ltd.

Velgjørenhetsserien for 1955 ble inndratt fra videre salg 31. jan. 1956. Solgt ble: 2 d. —

2.557.254. 3 d. — 3.574.268, og av 4 d. — 4.075.000.

I februar 1957 vil det bli utgitt 2 merker i anledning av 75 års dagen for den første skipning av frossent fårekjøtt fra N. Z. til England. Nærmere detaljer senere.

SAYCHELLES :

The «Stone of Possession» minne-sett, vil bli utgitt 15. nov. d. å. hvis intet uforutsett skulle inntreffe.

Tre nye verdier, 10, 35 og 70, kom ut 15. sept. d. å. Fra samme dag ble de gamle verdier: 9 c., 18 c. og 45 c., inndratt.

ST. HELENA :

Crown Agents opplyser at følgende utgaver blir ugyldige fra 1. jan. 1957: Krongsserien av 1937, Fredsutgaven, Sølvbryllupsutgaven & O. P. U. 75 års jubileum.

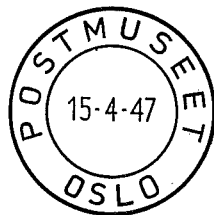
Ubrukte merker mottatt innen utgangen av 3 måneder etter den nevnte dato, vil bli ombyttet i kurserende merker etter pålydende, hos: Postmaster, St. Helena.

WESTERN SAMOA :

Verdien 5/—, 10/—, £ 1 og £ 2 med omvendt vannmerke, ble utgitt 14. nov. 1955 med et nytt påtrykk. Sammenlignet med den gamle utgave viser den nye en større avstand mellom ordene «Western» og «Samoa», samtidig som punktumet etter «Samoa» mangler (er utelatt). Denne siste type ble opprinnelig benyttet på £ 20 merket, som ble utgitt i oktober 1947.

New Zealand Post Office stadfester at 3 d. (landskapsmerke) av 1952 ble reproduisert etter et fotografi som har navnet: «Alesia Falls».

«Etter at merket var utgitt kom man i tvil om riktigheten av navnet. På forespørsel har nå myndigheten på Samoa opplyst at den gjengitte sene i virkeligheten er en av the Malifa Falls og ikke Alesia Falls.

Besøk

Postmuseet

Åpningstider:

Søndag kl. 12—15

Tirsdag > 10—15

Torsdag > 10—15

Fredag > 10—15

Nestkjærligheten kjenner ingen grenser.

Har du hørt om det lille barnesanatoriet på 30 senger som Norsk Koreaforening opprettet for et år siden i Seoul i Korea, hvor hvert åttende barn er smittet av TBC?

Hvorfor gjorde foreningen dette?

Alle medlemmer av Norsk Koreaforening har tjenestegjort ved det norske feltsykehuset under krigen i Korea. De så de lidelser som krigen brakte over folket, flyktningskarene, barna som streifet omkring uten mat eller hjem, sykdommene som herjet, og fattigdommen som lammet.

De kom hjem med ønsket om å få hjelpe de ulykkelige. Norsk Koreaforening startet da en landsinnsamling og gikk inn for et praktisk samarbeid om en hjelpeaksjon med myndighetene og medisinske autoriteter både her hjemme og i Korea. Alle var enige om at intet kunne være mer midt i blinken enn hjelp til de tuberkuløse barna. Koreanerne makter nemlig selv ikke effektivt å ta kampen opp mot denne sykdom.

Slik kom ved norsk initiativ det eneste barnesanatorium i Korea i gang.

For et år siden ble de første pasienter — syke og elendige — båret inn til sine hvite senger. Kunne det være noe håp for dem? Jo, det var det. Rapportene forteller at etter bare noen uker merket en bedring. Rikelig mat, god pleie og kjærlig omsorg ga krefter og helse.

Dette tiltak som kan synes som en dråpe i havet, kom til å bli en utløser til aktiv innsats både hos koreanerne selv og ikke minst hos andre lands hjelpeorganisasjoner. Verdifulle gaver strømmet inn til sanatoriet fra en rekke land og har i høy grad lettet arbeidet.

Nå gjelder det for Norsk Koreaforening å sikre driften for neste år, slik at døren til

sanatoriet fremdeles kan stå åpen og flere syke barn bli hjulpet.

Dette kan du hjelpe til med ved å sende inn et beløp — stort eller lite — til postgiro-konto nr. 500 123 eller bankgiro-konto nr. 900 123, som er stillet til disposisjon av Innsamlingskontrollen.

Kataloger.

Zumstein Spezial-Katalog Schweiz/Liechtenstein. 1957. 14. utgave. Utgiver Zumstein & Co., Bern. 560 sider med ca. 1300 avbildninger. Pris n. kr. 18.00. Med register n. kr. 20.00 Format 13 x 19,5 cm.

Av de 560 sider er hele 490 viet Schweiz.

For Kantonal- Lokal og Rayon-utgavene er priser angitt for ubrukte og brukte enkeltmerker samt for enkeltmerker på brev.

Fra og med utgaven «Sittende Helvetia», utagget, finner vi også priser angitt for ubrukte 4-blokker. Opplagstall finnes for en del utgaver før 1900 og for de fleste utgaver etter 1900.

Alle merker utgitt før 1949 er i full størrelse. Alle senere utgaver i ca. $\frac{3}{4}$ størrelse. For Liechtensteins vedkommende er samtlige utgaver i forminsket størrelse.

Alle varianter er i forstørret målestokk og utmerket beskrevet.

Man savner heller ikke fargenyanser hvor slike forekommer. Inndelingen er for Schweiz' vedkommende: Kantonalmerker, Lokalmerker, og Forbundsmerker, Tête-Bêche utgaver. Par med hvite eller andre mellomfelt, Frimerkehefter, Luftpost, (offisielle og halvoffisielle), Førsteflyvninger, og andre flyvninger. (Avsnittet Luftpost omfatter hele 76 sider). Velgjørenhetsmerker, Pro patria merker, Merker med tillegg, (blokker), Tjenestemerker, Folkeforbundets merker, Portomerker, Portofrihetsmerker, Privatmerker, Telegrafmerker, Jernbanemerker og merker fra Campione d'Italia.

For Liechtensteins vedkommende er priser angitt for ubrukte og brukte enkeltmer-

ker. Opplagstall finnes for alle utgavers vedkommende. Nyanser er angitt rikelig hvor slike forekommer, likesom variantene foreligger i forstørret målestokk og er godt beskrevet.

Inndelingen for Liechtensteins vedkommende er: Frimerker, Luftpostmerker, Velgjørhets- og spesialmerker med tillegg, Tjenestemerker og portomerker.

Katalogen er en utmerket spesialkatalog over de schweiziske og liechtensteinske merker.

Papiret er utmerket og alle avbildninger som følge derav gode. Språket er tysk.

Prisen kan synes å være i høyeste laget, men de mange avbildninger av merker, varianter, stempler m. v. samt katalogens kvalitet for øvrig synes å rettferdiggjøre denne.

Katalogen er meget å anbefale for samlere spesielt interessert i dette område.

Red.

Zumstein Europakatalog 1957, utgiver Zumstein & Co., Bern, pris: n. kr. 30.00. Med register kr. 32.00.

Årets katalog forelå primo september d. å. 1. okt. d. å. kunne firmaet feire sitt 50-års jubileum samtidig som det sendte ut sin 40. utgave av den nå så kjente Zumstein-katalog. Første utgave forelå i september 1910. Etter utgivelsen av 4. utgave ble det et opphold med utgivelsen til desember 1921, da 5. utgave forelå. Siden har «Zumstein» som katalogen populært kalles i daglig tale, foreligget regelmessig i september hvert år.

Fra en forholdsvis beskjeden begynnelse er katalogen opparbeidet til å bli en av de mest betydelige. Årets katalog inneholder 1328 sider og ca. 17 300 avbildninger. Det er foretatt ca. 25 000 prisendringer fra fjorårets utgave. Prisene er angitt for ubrukte og brukte enkeltteksemplarer av gjennomsnittskvalitet. For «Superluksus» — objekter må man regne med atskillig høyere priser blir det opplyst. Dette er jo en kjent sak.

Katalogen er trykt på gulaktig, fast papir slik at avbildningene som er i forminsket målestokk, likevel blir skarpe og gode.

Katalogen er som vanlig grei og oversiktlig. Utenom innledningen som er på tysk, fransk og engelsk, er språket tysk.

For Europa-samlere er «Zumstein» en utmerket katalog.

Red.

Ny utgave av offentlig frimerke-brosjyre.

Generalpostmester Arthur E. Summerfield har offentliggjort at en ny utgave av den offisielle brosjyren «Postage Stamps of the United States» nå er i handelen. Den inneholder beskrivelser av alle Sambandsstatenes frimerker fra første utgave i 1847 til 31. desember 1955, platenummere og opplag på erindringsmerker og luftpostmerker og en komplett innholdsfortegnelse så en lett kan finne fram i brosjyren.

Nytt magasin for tema-samlere.

M. Hodson, 29 Viewforth, Edinburgh 10, Skottland, har sendt ut det første nummer av sitt nye magasin for tema-samlere som heter «Thematic Review».

Opplysningene om nye utgaver, nåværende og framtidige, er ordnet etter tema, som f. eks. «Religion», «Americana», «Arkitektur», o.s.v.

De midtre sidene i magasinet er nyttet til en «Encyclopedia Philatica» og gir detaljer om steder, bygninger, bruer, personer osv. som opptrer på frimerker. Dette vil bli fortsatt i hvert nummer og vil til slutt danne et ypperlig oppslagsverk for abonnentene.

Det første nummer inneholder en artikkel om teksting av en temasamling, og etter som tiden går, håper utgiveren å kunne gjøre bladet mere innholdsrikt etter som det vokser i popularitet. Det er i et hendig lommeformat (5" x 8") og gir løfter om å være til god hjelp for en tema-samler. Abonnement skjer til den adressen som finnes i begynnelsen av denne anmeldelsen.

Specialise Berck Non Denteles, Reinpressions, Eprewes de Lux, Blocs Feuilletés.

Lommeformat, kartongbind, illustrert, 47 sider. Utgitt av Editions Edouard Berck, 6, Place de la Madeleine, Paris 8, Frankrike.

Pris 350 frcs.

En katalog over merker som de fleste av oss aldri vil bli eiere av og bare sjelden får se, unntatt på store utstillinger. Katalogen tar med fra og med nytrykkene som ble beordret av eller for Sir Rowland Hill, minister Granet, osv., og fram til de tallmessig rikeligere «Luksus-ark» fra våre dagers Frankrike. Godt illustrert og prisene synes å være rimelige. Vanskeligheten er imidlertid å finne det meste av dette sjeldne materiale!

For spesialsamleren.

v/Red.

VARIANTER

I nr. 9/56 omtalte jeg et par varianter på nr. 97. I tilslutning til disse avbildes i dag et par andre, muligens ikke så iøyenfallende men ikke desto mindre av en slik størrelsesorden at de fortjener å bli kjent. Det vises til avbildningene.

Var.: Tykk fortstrek i det lille 2-tall, og.: Nytegnen 'E' i ØRE.

I nr. 10/56 hadde jeg en liten omtale av «Ekstratypen» 77 pl. II. I tilslutning til denne variant avbildes i dag noen andre forekommende som jeg antar vil være av interesse. Se avbildningene.

Var. 1: Hvit punkt mellom 'G' og 'E' i NORGE.

Vi ser hvordan det utvikler seg, 'G' kan ikke la punktet «være i fred», men tøyser seg mer og mer over mot dette og får til slutt tak i det. (Det finnes flere mellomstadier enn de de som her er gjengitt). Samtlige har stående vannmerke.

Var. 2: 'G' i NORGE lukket og sammenhengende med 'E'. I det store hvite felt mellom disse to bokstaver finner vi tegningen av en «hestesko».

Var. 3 og 4 synes å være reparasjoner.

Var. 2/3 foreligger på papir med liggende vannmerke.

Hvordan var. 2 er oppstått er ikke godt å si, men sannsynligheten taler antakelig for at den foran nevnte «hestesko» er et fremmedlegeme som har vært av såpass stor høyde at feltet omkring under trykningen ikke har fått noen farge. Det er lite sannsynlig at den står i forbindelse med var. 1. Var. 1 er nemlig stemplet i 1904. Da var. 2

Var.: Nytegnen «E» i «ØRE».

Normal.

Var.: Tykk fotstrek i det lille 2-tall.

Var. 1: Hvit punkt mellom «G» og «E» i «NORGE».

Var. 2: «G» i «Norge» lukket.

Var. 3: Reparasjon?

Var. 4: Reparasjon?

er ubrukt har vi altså ingen tidsangivelse å holde oss til her. Imidlertid er de to varianter nr. 3 og 4 stemplet henholdsvis i 1902 og 1905. Var. 3 kan derfor muligens være en reparasjon av nr. 2 hvis denne antas å være en skade, og var. 4 en reparasjon av nr. 1, muligens nr. 2, men ellers også av en annen skade som hittil er ukjent.

Var. nr. 2/4 kjennes bare i et eksemplar av hver. Var. nr. 2 vil sannsynligvis ikke opptre oftere hvis den antas å være et resultat av at et fremmedlegeme har lagt seg på klisjéen under trykningen. Nr. 3 og 4 er det derimot all sannsynlighet for skal kunne finnes i flere eksemplarer.

Lykke til igjen.

Stempler.

Følgende stempler på nr. 4 er forevist: HAA og TANEN samt SAUDE i 2 typer. Samtlige er i Stenskrift. SAUDE er i Stenskrift 1859 og en senere, større type. Den siste er ellers ingen sjeldenhet.

Ellers avbildes en del skrevne stempler på nr. 4. Disse er av en slik beskaffenhet at det kan rå tvil om hva de skal tydes for. Leserne bes om å være behjelpelige.

SUND

OSCAR

ØRSVAAG
8/16

129
1/6

SUND(al)?

OSCAR?

ØRSVAAG?

(nr.) 129?

Møtereferater fra forbundsklubbene.

ARBEIDERNES FILATELISTKLUBB

Ekstraordinær generalforsamling ble holdt tirsdag den 24. april d. å. i klubblokalet Olav Ryes plass 8, under ledelse av formann Abr. Aas, som holdt minnetale over klubbens medlem Adolf Jensen som nylig var avgått ved døden.

Deretter erklærte formannen generalforsamlingen lovlig satt og refererte dagsorden som ble enstemmig vedtatt.

1. Forholdet til forbundet.

Formannen redegjorde for de forhold, som lå til grunn for innkallelsen av den ekstraordinære generalforsamling og refererte styrets vedtak om endelig votering over klubbens medlemsskap i Norsk Filatelistforbund.

Alle vet hva det dreier seg om, sa formannen og la fram styrets forslag om å innskrenke debatten til 2 min. taletid for de som tegnet seg straks. Forslaget ble støttet av Folvik og G. A. Karlsen. G. Holmquist, Mortensen og Sando talte imot. Med 16 mot 7 st. ble 2 min. taletid vedtatt.

Holmquist, de Yong og Mortensen tegnet seg.

Holmquist understreket at spørsmålet for ham i grunnen ikke gjalt forbund eller ikke forbund. Han kunne godt være med på å betale 50 øre året. Det er Tidsskriftet som er problembarnt, sa han. Det var etter hans mening ganske betegnende for tidsskriftets popularitet når det ble opplyst at medlemmene ikke kunne fritas for abonnement fordi tidsskriftet i såfall måtte gå inn. Her er de jeg sier stopp sa Holmquist, jeg vil ikke være med å betale for at tidsskriftet skal komme ut. Det får i tilfelle de gjøre som på død og liv vil ha det. Han sluttet med å oppfordre til utmeldelse av forbundet. Yngvar de Yong mente at den store mengde frimerker som ble utgitt stilte så store krav til samlerne, at de trengte et fagblad å støtte seg til. Tidsskriftet var etter hans mening meget godt og man kunne da ikke gi seg til å kritisere innholdet uten å lese det. Han advarte mot å gå ut av forbundet, da det ville føre til at klubben ble en «syklubb» uten mål og mening.

Johs. Mortensen la i sitt innlegg fram en statistikk som viste den voldsomme økning i frimerkeutgivelsen gjennom årene og angrep tidsskriftets redaksjon for, at dette interessante stoff ikke ble behandlet, mens fluelort og alskens annen skitt til stadighet ble publisert for å skru prisene opp på ganske almenmerker. Forbundet har gjennom tidsskriftet gått inn for å gjøre frimerkesamling til ren og skjær forretning. Det har glemt at frimerkesamling er en hobby som skal være til glede for samlerne, hevdet Mortensen, som sterkt beklaget den innskrenkede taletid. Han understreket tilslutt at klubben måtte arbeide for å føre filatelen inn på en ny linje og at det befinget utmeldelse av forbundet.

Ved votering ble fortsatt medlemsskap i forbundet vedtatt med 16 mot 13 st.

2. Forhøyelse av kontingenten.

Det utspant seg en livlig debatt om dette spørsmål. Alle var dog enige om at klubbens økonomiske stilling måtte bedres og ved vote-

ring ble forslag om å forhøye kontingenten med 4 kr. pr. år vedtatt mot 1 stemme.

Etter generalforsamlingen var det kaffespleis og gemyttene kom litt mere til ro. Det var 31 medlemmer tilstede. O. H.

Arbeidernes Filatelistklubb inledet høstsesongen med møte nr. 461, som ble holdt tirsdag den 4. sept. d. å. i klubbens nye lokale «Kaffistova» Stortorget. Formannen Abr. Aas ønsket vel møtt etter ferien og håpet på en god og livlig sesong med stort frammøte. Nå da klubben hadde fått et så sentralt lokale, skulle alle ha lettere for å møte. Deretter holdt formannen en minnetale over avdøde medlem Einar Andersen.

Det ble referert søknad om medlemsskap fra Jarle O. Stensdal, Postboks 46, Høvik.

Populær Filateli ble overlevert til arkivaren. Gustav Holmquist ga medlemmene en grei og humorfylt redegjørelse fra Norsk Filatelistforbunds landsmøte i Stavanger. Han kom også inn på behandlingen av klubbens søknad, der som bekjent ikke ble satt opp på dagsordenen, fordi den i henhold til forbundets lover var for sent innlevert. Søknaden ble imidlertid referert under eventuelt, men slik som det utviklet seg ble det ingen anledning for klubbens representanter til å gå noe særlig inn for saken. Møtet var nemlig kommet i sterk tidsnød og presidenten klubbet posten av nesten før den var begynt. Vi fikk det inntrykk, sa Holmquist at det på landsmøtet ble satt pris på, at A. F. K. var representert. Regnskapet vedrørende klubbens deltagelse i landsmøtet ble ref. og enstemmig godkjent.

Formannen hilste fra ordførande i vår finske vennskapsklubb «Työväen Postimerkki-iljät» r. y., Helsingfors, yrkesinspektør Niilo Sjögren, som nylig var en tur i Oslo. Hr. Sjögren beklaget, at tiden denne gang ikke strakk til for å overvære et av A. F. K.s møter. Etter nærmere avtale er det imidlertid meningen å arrangere spesielle finsk-norske aftener i de respektive klubber senere i sesongen.

Det ble referert fra en artikkel i «Aftenposten», om at Posttjenestemannsforbundet har tenkt å fremstille spesielle konvolutter for «førstedagsbrev» til inntekt for et innkjøpt feriehjem.

Holmquist henledet i den forbindelse medlemmenes oppmerksomhet på en artikkel i nr. 7—8 av Norsk Filatelistisk Tidsskrift «Utvekster på filatelen», som han mente var kjempegod og burde leses av alle som samlet frimerker.

Det ble også spørsmål om å forandre møtedagen. Det har vist seg, at tirsdag var det for flere av medlemmene vanskelig å møte fram. Den etterfølgende debatt viste tydelig, at de aller fleste ville beholde tirsdagen, som var innarbeidet etter så mange år. Det var 24 medlemmer og 1 gjest tilstede på møtet. O. H.

Møte nr. 1394 ble avholdt mandag 30. april 1956 i Oslo Handelsstand under ledelse av formannen Dagfinn Kjøholt. Tilstede var 64 medlemmer og 3 gjester. Referat fra forrige møte ble opplest og vedtatt. 4 nye medlemmer ble opptatt:

- Nr. 691 Kontorsøster Ebba Marie Lindeman, Drammensvn. 50 c Oslo.
 Nr. 692 Cand. pharm Peer Hvoslef, Monolittveien 16, Smestad.
 Nr. 693 Reisende Walter Øverland, Eckersbergsgt. 63 b Oslo.
 Nr. 694 Disp. Gunnar Christoffersen, Stensgt. 36 b Oslo.

2 anmeldelser fra nye medlemmer ble referert, likedan et par adresseforandringer.

Formannen ga en orientering om utstillingen i Finnland som åpner 7. juli. Han meddelte dessuten at det vil bli avholdt høstkonkurranse med følgende jury: I. I. Jacobsen, Alf Ellingsen og Carl Norbye.

Forbundets årsmøte vil finne sted i Stavanger 16—17. juni.

Aftenens hovedpost var konkurranse i bedømmelse av frimerker. I. I. Jacobsen innledet med orientering om konkurransereglene. Hver deltager fikk et eksemplar med kopi av skjema for bedømmelse av 12 objekter. Tallbedømmelse 1—10 med 10 som beste karakter. De 12 objekter ble sendt rundt og alle kastet seg med iver inn i arbeidet.

Resultatet av konkurransen ble ikke meddelt på møtet, da man trengte lengere tid til bedømmelsen.

Endel bytteønsker og meldinger ble fremlagt av sekretæren.

Møtet ble hevet kl. 21.25.

Axel Holst.

Møte nr. 1395 ble holdt i Oslo Handelsstand 7. mai 1956 under ledelse av formannen Dagfinn Kjøholt. Tilstede var 69 medlemmer og 3 gjester. Referat fra forrige møte ble opplest og godkjent. Medlem nr. 682 sersjant Thor Dethloff er strøket grunnet manglende kontingent. Et nytt medlem ønsket opptagelse.

Fru Langeborg hadde etter styrets oppfordring sagt seg villig til å være kontaktmedlem for nye kvinnelige medlemmer.

Formannen opplyste at sommermøtet vil finne sted 11. juni, nærmere program vil bli sendt ut senere.

Formannen la frem en analyse av frimerkebedømmelsen på siste møte, og overrakte en premie til beste deltager.

En del bytteønsker ble referert.

Fru Langeborg kåserte om juniorarbeidet hvor hun er seniorklubbens tilsynsrepresentant sammen med herr Eliassen. Hun mener det er overordentlig viktig at dette arbeid blir drevet da disse ungdommer er rekrutter til seniorklubben. De er da også kommet meget langt i oppsetting og teksting av samlinger, så mangel en seniorsamler kunne ha noe å lære av dem. Hun fortalte at juniorene selv hadde laget kåserier til møtene, det er lærerikt for dem selv og for tilhørerne. Hun leste opp et manuskript laget av en gutt på 14 år om hans samling fra Tsjekkoslovakiet, med historiske detaljer.

Herr Thor J. M. Holtan ble overrakt en gave fra klubben for sitt mangeårige virke i styret og for klubben. Vervet som sekretær er nå overtatt av Per Widerøe. Vi fikk 2 filmer: Fra flomkatastrofen i Holland i 1953 og fra Hollands blomsteroverflod. Begge var meget interessante. Møtet ble hevet kl. 21.25.

Axel Holst.

Møte nr. 1396 ble holdt i Oslo Handelsstand 28. mai 1956 under ledelse av formannen Dagfinn Kjøholt.

Referat fra forrige møte ble opplest og vedtatt. Formannen meddelte at medlem nr. 285 Trygve Eide var avgått ved døden og lyste fred over hans minne.

3 nye medlemmer ble opptatt:

- Nr. 695 Per Bjørgengen
 Nr. 696 Rolv Steinnes
 Nr. 697 Ottar M. Granheim.

2 adresseforandringer ble referert.

Utmeldelse forelå fra Roy W. Lauritzen fra 12/12-1955.

Referert melding om auksjon hos Harmer, London, hvor flere store Norske poster skulle selges.

Noen bytteønsker ble fremlagt av sekretæren.

Aftenens hovedpost var: Redn. inspektør Theodorsen: Falkens oppgaver og dens arbeid.

I det forelagte kåseri fikk vi en god innføring i froskemennenes utdannelse og oppvisninger, Falkens hjelpetjeneste på landeveiene ledsaget av instruktiv film.

Formannen takket foredragsholderen hjertelig. Møtet ble hevet kl. 21.35.

Axel Holst.

Møte nr. 1397 ble holdt i Ekebergrestauranten 11. juni 1956 under ledelse av formannen Dagfinn Kjøholt.

Tilstede var 22 medlemmer og 9 gjester.

Referat fra siste møte ble opplest og vedtatt. Det forelå ønske om medlemskap fra 1 person. 1 adresseforandring: Geo M. Giertsen, Kongs- hus — nu Sør Tverfjord.

Det var innløpet en hilsen fra E. M. Michelsen, Jersey City. Møtet ble hevet kl. 19.55.

Etter møtet ble deltagerne servert en enkel men god meny. Ved kaffen holdt formannen en tale hvor han bl. a. ønsket medlemmene en god sommer. Enkelte av medlemmene underholdt, stemningen var upåklagelig og alle hygget seg i den vakre sommerkveld. Sølvpinsetten skulle ha vært utdelt, dette ble ikke gjort da 2 personer sto likt. Sølvpinsetten utdeles til den som har skaffet flest nye medlemmer i løpet av en sesong.

Følgende sto best: Finn O. Arnesen, og Anton Holmboe hadde 3 hver, Henrik Thrap-Meyer, Arnstein Berntsen og Per Horgen hadde 2 hver. De førstnevnte har tidligere vunnet pinsetten. Den første av de 3 sistnevnte som får innmeldt 1 nytt medlem, vil få utlevert premien.

Axel Holst.

Ønsker svensk massevare og gir i bytte første-
 classes sport- og Røde Kors-serier, luftpost og
 frimerker med dyrebilder til en samlet verdi av
 Zumstein fr. 5.— for 1000 stk. massevare. Sam-
 me pris for utsortert svensk kilovare pr. kg.

*Harald A. Andersson,
 Södermalmsgatan 12, Västervik, Sverige.*

Ønsker tilbud 100 stk. eller færre Norge nr. 101 - 124 - 129 - 142 og 146.

Jørgen Langen — Bodo.

Til salgs.

Platefeil nr. 100 - 10 ø. klump i stedet for punkt i 3 striper ustempl. kr. 10.00.

Platefeil nr. 173 - 15 ø. L. med krøll i Abel i par ustempl. kr. 8.00.

Helark T nr. 1a kr. 40.00.

En slump Danzig stpl. og ustempl. (katalog ca. kr. 80.00) kr. 50.00.

En slump Norge før 1945 ustemplet (katalog ca. kr. 200.00) kr. 120.00.

Gamle engelske kolonier Victoria til Michel-priser i kroner. — Alt portofritt.

Zach. B. Torkildsen — Flekkefjord.

Lad mig hjelpe Dem med at udfylde Hullerne i Deres Samling. Ved stadig Indkøb af større Partier og Samlinger vil jeg være i Stand til at hjælpe Dem enten med Udvalg eller hvis De vil have Ulejlighed med at sende mig en Mancoliste. De faar gerne Mærkerne sendt til Paaseende uden Købetvang. Skriv til

Elof Nielsen,

Vejlevej 32, Horsens, Danmark.

PRISLISTE OVER NORSKE FRIMERKER

Juni 1956,

utgitt av Norsk Frimerkehandler Forening,
til salgs i alle frimerkeforretninger.

Pris kr. 1.00 + porto 15 ore.

GODE SAMLINGER

og enkeltmerker kjøpes. - Utvalg fra hele verden sendes mot referanser. (Norge kun etter mancolister.) - Fører alle aktuelle kataloger, album og rekvisita.

Finn O. Arnesen - Skippergt. 36, Oslo.
Telefon 42 15 53.

Medlem Norsk Frimerkehandler Forening.

Den store julepakke

Inneholder: Danske jubileumsmerker. Provisorier. Luftpost. Erindrings-
utgaver. Velgjørenhetsmerker. Fødselsdagsserie (kpl.). Gebyr samt Grøn-
land, Slesvig og Island. Danske postfergemerker i 4-blokker. Innstikkbok
med 50 Dansk Vestindia og Danmark. Gamle bypostmerker. Konvolutt
påtrykt: Fire Rigsbankskilling. Taggemåler. Vannmerkesøker. Skandi-
naviske restsett. Vignetter. Islandske provisorier (4-blokk). Tysk felt-
post (2 kg). Dubletthefte samt usortert og uvasket kilovare fra Dansk
Postmuseum og Frimærkelup.

HELE JULEPAKKEN SENDES PORTOFRITT FOR BARE KR. 10.00.

Etterkrav eller norske jubileumsmerker i kompl. sett.

Danmark-samling på 300 forskj. gode frimerker selges for kr. 19.50.

Poul A. Poulsen

HASSERIS — AALBORG — DANMARK

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

Utgitt av Norsk Filatelistforbund.

Redaktør: Bjørn Melbye.

Postboks 875, Oslo.

Forretningsfører: F. C. Svendsen,
Sportsdepotet, Bergen.

Tidsskriftet sendes alle samlere tilsluttet
Norsk Filatelistforbund.

Abonnement: Innenlands kr. 12.00 pr. år,
utenlands kr. 15.00 pr. år.

Abonnement noteres bare pr. kalenderår.

Fra og med nr. 4 — aprilnummeret — er
annonseprisene i Norsk Filatelistisk Tids-
skrift:

1/1 side pr. gang	kr. 150.00
1/2 —>—	» 80.00
1/4 —>—	» 50.00
1/8 —>—	» 30.00
1/16 —>—	» 20.00

Samlerannonser kr. 1.00 pr. linje,
minim. kr. 5.00. Bare *forskudds-*
betalte samlerannonser blir tatt inn.

Opplag: 2 000 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ett nummer
i måneden — juli og august unntatt. Før
juli og august utgis et dobbeltnummer.

Utsendelsesdag: *Den 15de, når denne ikke
faller på en søn- eller helligdag (offentlig
fredag).* Når dette forekommer, blir utsen-
delsesdagen: *første yrkesdag etter den 15de.*
(*Vanlige forbehold.*)

OBS.! Annonser og artikler til N.F.T.s

nr. 6/56 må være red. i hende innen	7/5
» 7-8/56 —>— —>—	25/6
» 9/56 —>— —>—	6/8
» 10/56 —>— —>—	3/9
» 11/56 —>— —>—	1/10
» 12/56 —>— —>—	5/11
» 1/57 —>— —>—	3/12

Bestillinger på tidsskriftet, særtrykk, en-
kelte nummer samt korrespondanse angå-
ende annonser, sendes *forretningsføreren*.

Korrespondanse angående tidsskriftets red-
aksjon sendes *redaktøren* direkte.

NORGESKATALOGEN 1957

foreligger.

Fås kjøpt i alle frimerkeforretninger.

PRIS I NORGE:

Pr. stk. kr. 7.00 + eventuell porto: 60 øre
(trykksak).

Pr. stk. til medlemmer av Oslo Filatelist-
klubb: kr. 5.00 + eventuell porto: 60 øre.

SKANDINAVIA og UTLANDET forøvrig:
Pr. stk. n.kr. 6.30 + porto: n.kr. 1.00
(trykksak.).

Pr. stk. til medlemmer av Oslo Filatelist-
klubb: n.kr. 5.00 + porto: n.kr. 1.00.

*Bestilling skjer til: Kassereren i Oslo Fila-
telistklubb, postboks 298, Oslo, for medlem-
mer av O.F.K. (vedlagt n.kr. 6.00, respektiv
n.kr. 5.60), og Bjørn Melbye, Briskebyvei-
en 28, Oslo, telefon 56 43 70, for andre be-
stilleres vedkommende.*

OBS.!

OBS.!

Katalogen er i år på 110 sider (en økning
på 10 sider fra 1955 utgaven) med ca. 300
avbildninger. Det er foretatt omarbeiding
av innledningen og i tekstene forøvrig, for-
øvrig ca. 500 prisendringer. 1. kl. papir,
trykk og innbinding.

Merk: Utsalgsprisen er uforandret fra 1955!

Forlang Udvalg eller enkelte Mærker tilsendt
etter Mancoliste, specielt Skandinavien.

Elof Nielsen,

Vejlevej 32, Horsens, Danmark.

Min nye prisliste over norske og utenlandske fri-
merker sendes fritt på forlangende.

Tom Kallevig,

Madserud allé 33 — Oslo.

Følgende platiningsnummer av Norge nr. 1 ønskes
kjøpt: A 1-4-5-10-37-40-42. B 6 sekundær - 19-22
- 27-36. C 18-26-30-42-46. D 2-11-13-16 sekundær
- 17 primær - 17 sekundær - 21-23-30. Frimerke-
ne må være pene og ha sikre kjennetegn så det
ikke er tvil om plasseringen. - Send prisforlan-
gende med flypost til: *Capt. Fredrik G. Olausen,*
743 West «D» Street, Ontario, California, U.S.A.

Gibraltar

ubr. kr.

Verdenspostforeningens

75 års jubileum, 4 verdier, 5.00

Malta

Verdenspostforeningens

75 års jubileum, 4 verdier, 5.00

England

Verdenspostforeningens

75 års jubileum, 4 verdier, 5.00

Bestilling sendes N.F.T.s redaksjon,
postboks 875, Oslo.